

Monumentnummer*: 513364

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 23 november 1999
Kadaster deel/nr 82741/92

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Haarlem		Haarlem		Noord-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Florapark	2			2012 HK	Haarlem		
Florapark	1			2012 HK	Haarlem		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel
Haarlem		I					635
Haarlem		I					4322

Omschrijving**

Inleiding

In eclectische trant gebouwde DUBBELE VILLA uit 1880-1881. De villa, die inmiddels is verbouwd tot één grote kantoorvilla, is ontworpen door de architect A.J. van Beek in opdracht van Samuel John Graaf van Limburg Stirum. Het pand is gesitueerd aan de noordoostzijde van het Florapark, op de hoek met de Wagenweg.

Het Florapark werd in 1873 door L.P. Zocher ontworpen en maakte onderdeel uit van een plan voor de aanleg en bebouwing van het Hazepatersveld. Het Hazepatersveld was een weiland, gelegen tussen de Dreef, Hazepaterslaan en Wagenweg, dat kort vóór 1873 door de gemeente Haarlem was aangekocht van de Doopsgezinde gemeente. De gemeente Haarlem stond voor ogen het weiland te transformeren tot een villapark en zij gaf hiertoe het bedrijf van L.P. Zocher's vader, J.D. Zocher & Co., de opdracht om een plan voor aanleg en bebouwing van het Hazepatersveld te ontwerpen.

In dit plan van aanleg, dat in 1873 gereed kwam, is een contrast zichtbaar tussen enerzijds de formele, stedelijke aanleg zoals die aan het Floraplein en de Dreef gedacht was en anderzijds de landschappelijke aanleg van het Florapark en een deel van de Hazepaterslaan.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In totaal waren er in het plan 50 woonhuizen geprojecteerd. In de uiteindelijke uitvoering zouden er echter 56 worden gerealiseerd, waardoor er sprake is van een zekere verdichting van het oorspronkelijke ontwerp.

Als eerste kwam de stedelijk aandoende eclectische bebouwing langs het Floraplein tot stand (1876-'77), gevolgd door de neo-renaissancistische woonblokken langs de Dreef (1880 en 1882). Het Florapark en het westelijk deel van de Hazepaterslaan raakten pas in de periode na 1880 bebouwd, nadat de in Engelse landschapsstijl ontworpen parkaanleg alhier was voltooid.

In het Florapark werden in de periode 1880-1892 acht vrijstaande villa's en drie dubbele villa's gebouwd. Eén van deze villa's, gelegen op de hoek met de Wagenweg, werd in 1939 afgebroken en vervangen door een school. De overige villa's zijn echter nog in het park aanwezig en verkeren voor een groot deel nog in originele staat. Ook de parkaanleg en de kavelverdeling (er heeft geen verdichting van de percelen plaatsgevonden) zijn nog merendeels oorspronkelijk. Het Florapark heeft hierdoor zijn aanzicht als villapark behouden.

De erfafscheidingen tussen de openbare weg en de percelen aan het Florapark, Dreef en Hazepaterslaan zijn bij de aanleg van het villapark in één uniforme stijl ontworpen. Deze oorspronkelijke erfafscheidingen zijn nog bij alle panden aanwezig, al dan niet deels opnieuw opgebouwd.

N.B. De uit de tweede helft van de 20ste eeuw daterende aanbouwen aan de noord- en oostzijde van het pand vallen buiten de bescherming.

Omschrijving

In oorsprong dubbele villa (inmiddels tot één grote villa verbouwd) bestaande uit souterrain, bel-etage, verdieping en kapverdieping. Het geheel is gebouwd op een in hoofdvorm rechthoekig grondplan en wordt gedekt door een afgeknot schilddak met grijze leien in maasdekking. In alle zijden van de kap komen dakkapellen voor onder steile zadeldaken, eveneens gedekt met grijze leien. Het pand is opgetrokken uit roze kalkzandsteen op een natuurstenen plint. De detailleringen in de gevels zijn uitgevoerd in natuursteen en in lichtgrijze en beige kalkzandsteen.

Tussen de bel-etage en de verdieping is, evenals tussen het souterrain en de bel-etage, een omlopende natuurstenen cordonlijst aangebracht. Ook zijn er omlopende sierbanden van natuursteen en beige en grijze kalkzandsteen in de gevels aangebracht. Met name rondom de vensters, op de hoeken van het pand en in de topgevel, zijn detailleringen van natuursteen aangebracht. Alle vensterbanken zijn eveneens van natuursteen. De geprofileerde kroonlijst tussen de verdieping en het dak is van hout.

De voorgevel van het pand (west) bevat zes vensterassen, met merendeels twee aan twee gekoppelde houten schuifvensters. Alleen in de twee meest zuidelijke vensterassen bevindt zich, zowel op de bel-etage als op de verdieping, een enkel houten schuifvenster met T-naald.

De tweede vensteras vanaf het noorden springt risalerend naar voren uit en wordt afgesloten door een puntgevel onder ingestoken zadeldak, gedekt met grijze leien. Deze puntgevel is opgetrokken uit roze kalkzandsteen en bewerkte natuursteen-blokken en wordt afgedekt door natuurstenen dekplaten die in voluten eindigen. Op de top van de puntgevel bevindt zich een natuurstenen leeuwenbeeldje; onderaan de puntgevel, op de plek waar de gevel de kroonlijst doorbreekt, twee natuurstenen leeuwenmaskers. De rechter vensteras van de voorgevel springt ook enigszins naar voren en wordt, met de eveneens naar voren uitspringende linker vensteras van de zuidgevel, afgesloten door een achtkantige hoektoren. Deze hoektoren wordt gedekt door grijze leien en in de top

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bekroond met een smeedijzeren decoratie. In dit risalerende deel van de westgevel bevinden zich ter hoogte van de verdieping twee natuurstenen cartouches als decoratie. Het linker cartouche heeft fruitmotieven terwijl in het rechter cartouche een leeuwenmasker is afgebeeld.

De zuidgevel van het pand telt vier vensterassen. Naast de op de hoek met de westgevel gelegen risalerende linker vensteras, is ook de tweede vensteras vanaf de oostzijde enigszins naar voren springend. Deze risalerende vensteras bestaat uit vier aan elkaar gekoppelde houten schuifvensters, waarbij op de verdieping twee van deze schuifvensters zijn vervangen door één houten T-schuifvenster. De overige vensters in deze zijgevel zijn enkele houten T-schuifvensters, waarbij de T-naald doorloopt in het bovenlicht. Op de bel-etage is één venster gewijzigd in een houten venster met draaiende delen en één in een houten schuifvenster zonder T-naald.

De noordgevel van het pand telt eveneens vier vensterassen, ditmaal ieder één venster breed. De linker en rechter vensteras springen iets naar voren ten opzichte van het middendeel van deze gevel. Alle vensters bestaan uit houten schuifvensters zonder T-naald. Op de begane grond is tegen de noordwestzijde van deze gevel in de tweede helft van deze eeuw een nieuwe entree aangebouwd.

De achtergevel van het pand (oost), oorspronkelijk bestaande uit vier vensterassen, gaat vrijwel geheel schuil achter een anderhalve bouwlaag hoge aanbouw eveneens uit de tweede helft van de 20ste eeuw. Alleen op de verdieping en in het zuidelijk deel van deze gevel ook op de bel-etage, zijn nog de oorspronkelijke houten vensters in verschillende vormen aanwezig.

Het interieur van het pand is grotendeels gewijzigd en de oorspronkelijke tuin rondom de villa is ingericht als parkeerplaats. De villa bezit aan de straatzijde nog de oorspronkelijke erfafscheiding. Deze erfafscheiding bestaat uit een laag bakstenen muurtje afgedekt door een hardstenen plint, met daar bovenop een donkergroen geverfd smeedijzeren sierhekwerk. De erfafscheiding wordt op drie plaatsen onderbroken voor een entree. Deze entrees worden aan weerszijden gemarkeerd door een donkergroen geverfde gecanneleerde ijzeren zuil op een hardstenen basement. Het Corinthisch kapiteel van de zuil wordt bekroond door een in goudkleur geverfde dennenappel

Waardering

Overwegend gaaf bewaarde villa met bijbehorende erfafscheiding van algemeen belang wegens cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde, alsmede wegens ensemblewaarde als onderdeel van de villa-bebouwing in het door zijn landschappelijke aanleg waardevolle Florapark.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument